

Womhaj Bóh!

Cyklo 38
20. sept.

Četnik 6.
1896.

Serbske njeđzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy šobotu w Esmlerjez knihiczišcežetn w Budyščinje a šu tam dostacž sa šchwórtlětnu pichednlatu 40 nr.

16. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Čj. 3, 8—21.

Dy dyrbiš rojež.

Sa jednu dzeń ničo njenaroscze — k temu je cžaša trjeba. To dyrbjeli starichi a wuczerjo pichi woczehnujenju džeći stajnje wopominacž. Hdyž my šorno do semje šadžimy, my i dobom na druhi dzeń njehladamy, hacž je hižo pschektoło a roscze, ale my směrom cžakamy. Tak wichať dyrbimy tež ščěrplimi bycž, hdyž my plody našeho napominanja, wuczenja a přědowanja na roli cžłowškeje wutroby pytamy. To tola šami na šebi našonimy, kať pomaku dobre šrawi. Wobšedžbowalo šo je, cžim lěpsche a šdobnišche ščto je, cžim pomakšcho šo rošwiwa. Kať wjele kšětišcho n. psch. šo škočžo rošwiwa hacž cžłowjek. Šurjatto je bórny narostko. Cžłowjek nimale dwazyczi lěť trjeba, přjedy hacž je cžělnje poľnje dorostł a hdy je jeho duchowne rošwitwanje škónczene? Še wone i žyła hdy došonjane? A rošwitwanje jeho duchowneho šnutškwneho žiwjenja, jeho imyšljenja, — to wščitko dyrbi, hdyž tež pomaku, tola stajnje rojež a pschibywacž. Šaposhčoľ mjenuje to w epistoli 16. njeđzela po šwjatej Trojizy pošylujenje na šnutškwonym cžłowjeku. W cžim wobšteji? a kať šo ma.

1. Wščitko, ščtož je wopravdže žive, roječe a pschibywa. Še-li twoja wěra živa, šo wona pošylni, kať šo dub pschezo twjerdišcho šakorjenjuje, cžim bóle wichory wokolo njeho ščumja. Še-li twoja lubošcž prawa lubošcž,

bnwa wona pschezo bóle cžičižička, nješebicžnišcha, pošnišcha. Wona chze roječ. Wšcho žive šo dale rošwiwa a š tym dopokaže, šo je žive. Šenož to, ščtož je morme, pschezo na tym šamym blaku wostanje. Woni šu ščhescžijenjo, kotšij šu š tym špokojom, tajzy bycž, kaťzy šu a kotšij maja ša džiwne žadanje, šo dyrbi a móže cžłowjek w pošlěpschenju ščhescžijanškeho žiwjenja pošracžowacž. Njech šo pruhuja, hacž je jich ščhescžijanštwo morme abo žive, hacž šo woni šnauo molowanym róžam njerunaja, kiž šebi pschezo rum wostaju. Ščhescžijanška žyrtej njeje wostajeňža wuššchenych róžow abo galerija rjanych abo murnych wobrašow, ale dom pošny žiwnych džeći, pošny wěrjazyh, lubowazyh dušchow, kotrež, hdyž wšchať tež pošněčim, tola stajnje w dobrym roštu. Njech šo šwět wołoko nich pschezo pošórschuje — jich nadawť je, šo pošlěpsčecž. — Ale ščto dha je hdy šam se šobu hotomy? Niewubudžuja pruhowanja žiwjenja stajnje w naš to žadanje, šo by šo našča wěra pošylnička? Šo šmy se wšchelakimi ludžimi hromadže živi, š nješčecželnimi abo š kšudymi, š pschecželemi a nješčecželemi — nje-wubudži to w naš wščědnje to žadanje, šo by našča lubošcž wjeticha była? Njepotrjeba dopjeljenje našchich šemškich pschikšuschnosčow pschezo wjetšcheje šwěrnosčze? A hđže nadenđžešch ščěrplimosčž, mudrosčž, pošžnosčž, špokojnosčž, nadžiju a radosčž w tej měrje, kať je trjeba a kať móhlo bycž? Nješpusčžmy nadžije — ščtož my hišcže nješšmy, to móžemy hišcže bycž; ale njepołožmy ruzy do kłina — kaťzyž my nětko šmy, kaťzy nješšmemy

mošćac. Młodzeńcy wotroštu ł mužam. Tak je tež w duchownym žiwjenju abo, kaž japoschtol praji, i pošylu- jenjom na smutskownym człowjeku. Ty dyrbiš muž bywac — rozšudženy kšesćijan, kotryž sa tym steji, Khrystušej podobny być.

2. Druhe praschenje je, kak kšesćijan tajki wotrošće. Pomyšl šebi na muža kaž na japoschtola Pawoła. Š wotkal tale duchowna šylnošć? Wobhladaj šebi tole žiwjenje polne mozy a šamosapřewazeje lubošće, pšchi wšchěch šfutfach polne štajnje wšchibwazeho šamowošnacza a ponižnošće. Š wotkal to wšchitko? Wón šam wušnaje, w čim jeho šylnošć potajena leži, hdyž wón wupraji: Ša šhibuju šwoje kolena ł Wótzu našcheho Šnjesa Šesom Šhryšta. Abo pomyšl šebi na Luthera! Šak bu wón tón muž, kotryž wón běšče. Luther šo bjes pšesťacza modlesče a šwoju móž i Boha čerpasče. Wox Arndt i dobrym prawom wupraji: „Šchtó je muž? Tón, kotryž móže šo modlicž.“

Alle šchtóž je hdy Lutherowy pomnik w Wormšu wobhladał, na kotrymž Luther na knihi w šwojej ruzy pokasa, tón šo hiščeže na drubi šředk duchowneho pošyljenja a roščjenja dopomni. Něchtó je wuprajił: Ššwjate pišmo, Bože šłowo, je mlóko ša džěći, khlěb ša muži, wino ša štarých. Šeno šo šo njeby našchemu narodej tale šylna jědž ša ducha wostudžila, by wěšće tych wjazy bylo, kotšiz i biblije móž a šylnošć čerpaja ł nowej wěrje, ł nowej lubošći a nadžiji, kotšiz šo pšes wěrnošć pošylujuja na smutskownym człowjeku.

A nješabudžmy na to žohnowanje, kotrež nam pšchiudže se žohnowaneho wuživanja Božeho wotkasanja. Šdyž šmy prawje pšchihotowani byli, my domoj njeponđžemy bjes teho, šo njebychmy pošyljenja ša našče smutskowne žiwjenje měli.

Šětr, šwětlo a žiwnošć trjeba ł šwojemu tyežu. Tež popšcheymy našchemu dušej stromy powětr modlitwy, jašne šwětlo Božeho šłowa a khlěb žiwjenja w šwjatny sakramencze, šo njeby nusu tradał a hinył, ale živy był, rostł a kčžěl.

Šamjen!

Dušchny šobudar do mandželstwa.

(Štónčjenje.)

Štare, ale duščne a dobre šlubne hróncžko wěrneju kšesćijanškej šlubjenceju.

Ta wutroba moja
Budž šobu wšcha tvoja.
Bych šlemil čzi šlub,
Wóh Šnješ mje šatup.

Bych šesabyl čže,
Tehd' šabudž Wóh mje.
A na wšcho to ruzy šej šawdamoj,
Wšchej tajtaj hačž do šmjercže šawoštaimoj.

Šajšpšchi wuhot do mandželstwa.

We Wittenberku mějesče něhdy wěšty měščan mandželštu džówtu, i kotrežž bē šo mlody lěkař pošlubil. Šižo mějesče ta nješesta šwój wuhot do šchinjow a do šhamorow škladžemy, duž šo jejnemu naney jeho dom do čžišta wotpali. Tehdy šu šebi wšchelazy myšlili, šo budže po tajkim nješbožu wšcheje žěntwy kónž, dokelž bē šo tej wbohej nješjesče wšcho špalilo a wena woškudnjena. Alle jejny nawoženja je šebi na něčo tajke se žanym

dyšchom nješpomyšlil, a je nihdy nješpšchidał, šo šměl šo jeju kwaš na nješěny čžah wotšortnyčž.

Šako bē něhdy tutej nješjesče jena jejna towarščka prajila: „to budže tola šrudnje ša tebe, šo nješbžesč twojemu mandželštemu ničžo šobu do domu špšchinjěčž“ je jej wona na to takle wotmolwila: „Šchtóž je šebi wón je muje docžaknył, to jemu ša wšchitko šobu do mandželstwa špšchinjěčž: „šwólnu wutrobu, šwěrmu myšl a nješwomajnyju žiwot.“

Šchtóž na dušchi je pššiwny
A po Bošy wšchón šmyšlemy,
Ma i tym te dary najrješšče
Ša wšchě dny šwoje mandželšče.

Šchtó šechžecže je šwojimi nješdželnyimi dužemi šapocžinjěčž?

Nješdželny džěň je Šnješowy džěň. Duž dyrbi šo tajki džěň kžžde Bože džěćžo do Božeho domu mčž, šo móhlo tam na Bože šłowo pošluchačž. Tajke Bože šłowo pak je ša našž prawa šwěza po našchim pučžu.

Nješjěče šo ženje na to dohladnyli, kak Bože šłóncžko je šwojimi pruhami wšcho pšchekrašni, čžehož šo podobťnje? Wš šebi rano wofežny šwocžinjěče a dajče šłóncžowym pruham do žylyje šwojeje jštwy šwěćžicž. Nješwidžicže, tajki džiw wam tele pruhi pšched wocžomaj ščžinja? — jštwam wam ta šama woštanje, kajfaž hewał bē wšcha nadoba ta šama, — ale nutška wo jštwje macže wšcho pšchekrašnjene.

Šubi kšesćijanšny pšchecželj, dajče šo Božemu šłowej, tutemu i nješjěš šwětku, do wšcheje wšcheje šemšteje čžmowiny pšchedrěčž a bōřny budžecže i jeho jašnymy pruhami šami do wšchitka špšchekrašnjeni.

Šóžžicžku šbóžnu nješdželu je nam Wóh ša to wuštajil, šo móhli tón džěň powotpocžnyčž. Tón džěň wšche šwoje šwufnjene džělo štejo a ležo woštaj, šo móhł Wóh na tebi šamym šwoje džělo dokonjěčž. — „Šchtóž šwěrm do Božeho doma šhodži, tajki šebi je šwojim kēmšchi šhodženjom ženje ničžo nješššthomdži.“ Šelkož šebi něchtó se šwojim nješdželštim džělom šašluži, telko šo jemu na to pōndželu škaže.“ „Ššny bjes nješdžele pšchepobyl, nješmčesč ša žyly tydžěň žancho wěrneho džělaweho dnja.“ Š wotfel móhł čžłowjek žane šwoje pošyljenje do wšcheho wšchědneho džěla šebračž, jeli nješechže na šwojim nješdželštim duju šhwilu powotpocžnyčž? Šako bēchu něhdy iřaelšte džěćzi duzy pšches pučžinu, ščžinichu šebi šwoje šchwo w Šlimje pod šamymy palmami, kotrež tam šolo wokoło wodowych žóřłow našadžane štejachu: wy luby šobupučžerjo do tameho horječžneho nješjěššeho ššanaana, nješdajče šebi ničtó šwoje nješdželne wošchewjenje rubicž, kajfež šmčjěče tón džěň wot Boha ša čžělo a ša dušchu poškiežene.

Nješdžela je prawy dušchny džěň ša našch dom a ša wšchěch našchich domjazych. Šóžždy wšchědny džěň mataj nan a macž a jeju džěćzi kžždny šwoje džělo a šwoje pučže, ale kžždu nješdželu šu wšchitzny hromadže bjes šobu. Tehdy dyrbja tež wšchitzny dušchnje bjes šobu šhromadženi wošćacž. Šóđla wšcheho teho móžesč a šmčesč jara derje i druhimi šwoje towarštwu pomččž. Tajkele našče štowarščenje i druhimi njetřjeba pak ženje našče bjesšobue domjaze žiwjenje štajnečž, ale dyrbi nam jo čžim šterje wobohacžicž a iřeššicž. Džěćzi na wšchě šwoje žiwe dny nješpošabudu, kajke wješele šu pōđla pomčče, šo šmčđžachu w lubeju štaršcheju domje šobu se šwojimaj štaršchimaj te lube nješdžele i Bohom pošwjećžene wužicž.

Šubaj mandželštaj, wužijtaj špochi šwěrm šwoje lube nješdželšče dny tak, šo mčłoj wobaj šamoj a i wamaj waju domjazy i nich šwoje pošohnowanje a i Boha šwój dobry wužitk.

Ša pak a mój dom čžzemny temu Šnješej šlužicž.

A. Škr.

Ma Božu huadu twarjo čžu šbóžnje wumřecž.

Šědy hdy pokasuje šo tak jašnje a šjawnje, šo je jenož hrěchiwodawaza huada Boža a ničžo druge tón prut a šij, kiž trošcht a móž poškiežuje, hačž w tych wškomifach, hdyž ma dušcha šwoju čžělnu hčtu wopušchěćž. Šchtóž wo tutej huadže ničžo nješwč, tón je hižo w štwoných dnjach šmjertneje bojošče dla ł šlužbje wotšudžemny byl (Ššeb. 2, 15) potom pak, hdyž šo šłowo: „ty budžesč wumřecž a nješbudžesč živy wošćacž“ dopjelni, hašle prawje šo boji krala tych štróželow a wo šbóžnym wumřecžu a wo mčřnym wuřnjenu nješmóže žana rěčž być. Šchtóž pak tu huadu

inaje, kotraž so nam poskiczuje w Khrystužu Jesužu a sčtôž
šwoju zyłu nadžiju na tutu hnadu staji, tón i wječelosežu i tu-
teho czehnje; pšchetôž wón je teho wěsty: Wšes Božu hnadu a
Khrysta krej, i mojim kónzom derje steji.

Tedy wobroczeny schlowa na kupje Zamajka bēiche, tak dolho
hacž bēiche strowy, dobry a wuschifny dželaczeŕ pšchi twarjenju
šbōžow. W šwojej mlodoŕeči bēiche cžitacž nawuknyl a šwojatu
šichezenizu doſtal. Dha jeho najhōrſche wšech khorosežow, wužad,
šapšchija. Wužad w Afrizy a na kupach w indiſkim morju je
trochu hinaſchi hacž tón w bibliji napomujeny. Wón woſebje
woblicžo a wutrobno ſapšchimnje, ſo žalōžnje jacžekatej a potom
ſo na noſy a ruzy wupšcheſtrē, ſo jacžekaju a ſo ſu i brjodami a
jētrami pšchifryte, doniž napoſledſ poritny wotpadaju a ſtej ruzy a
noſy zyle bjeſ ſchtalta, ſo runajo ſlonowym (elefantowym) noham.
Nēlotre lēta tuta khorosež njeſbožowneho hižo cžwilowaſche. A
hacž runje ſo jeho ſwonkowny cžlowjeſ ſkaj, dha ſo tola tón
ſnutſkowny džeſ mōte dnja wobnowi (2. Kor. 4, 16). Boži duch
pšchiſndže jeho duſchi prawje bliſko a ju tak roſſwēcži, ſo ſam
ſebje je ſwojimi hrēchami a ſbōžnika je ſwojej hnadu pšchezo
lēpje ſpōſna. ſako miſionar jeho w poſlednich dnjach jeho žiwje-

nja wopyta, wocžini khoru ſwoju bibliju, kotraž pola njeho w ložu
ležeſche a cžitajſche jemu ſeſeſty ſtaw i liſta na Romſkich. Miſionar
pšchi tutny cžitanju ſpōſna, ſo bēiche khoru wopšchijecze tuteho
ſtawa ſam na ſebi ſhonił. ſako khoru k ſłowam pšchiſndže:
„Šmjerēž je hrēchow miſda, ale dar Boži je to wēcžne žiwjenje
w Khrystužu Jesužu naſchim Knjeju“, dha jemu ſylſy do wocžow
ſtupichu, tak džala polna bēiche jeho wutroba ja tutón kraſny dar.
Ma praſchenje, tak ſo jemu wjedže, wotmolwi: „Wōh je moja
ſylnoſež a moje ſbože. Moja bolosež je wulka, ale to ničžo njeje.
Ja ſo nadžijam, ſo budu, hdyž wocži ſaſndželu, ſbōžny w njebjeſach.
Ja ſym hrēchnik, ale ja ſo ſpuſchežam na Jeſom Khrysta.“ ſako
miſionar pšchi bližichim wopycže jemu prajeſche: „Ma ſudnym
dnju budže Knjeſ Jesuž twoje hubjene cželo pšchekraſničž, ſo
podobne budže jeho kraſnemu cželu“, dha wječelny wotmolwi:
„Daj, to je tež moja nadžija.“ Nēlotre dny poſdžijſcho bē pšche-
ſadženy do towaſtwa tych, wo kotrychž ſwojaty Duch praji:
„Wēcžne wječele budže na jich hłowje. Wječele budže na jich
hłowje. Wječele a radoſež budže jich ſapšchimnyčž a žalōſež a
ſdychowanje budže cžekacž“ (ſej. 35, 10).

Wſchelate i bliſka a i daloka.

Draždžanſka wuſtajeſza njetraje, kaž bēiche wjedny ſhichocž, hacž
do pšichodueho mēſaza, ale ſo hižo 28. t. m. cžiježe wēcže wobnamnje
Duž lubi Šerbja wukupče
tón krotki cžaſ, kotryž hiſcheže
macže, ſo buſcheže ſebi naſch
wulkotny narodopiſny muſej a
ſerbſku wjeſtu wobhladałi.
Woſebje wy lube ſerbſke towaſ-
twa, kiž wy narodnu myſł
hajicže, njeſomdžeže ſo do
Draždžan doječž. Nēmſte
towaſtwa ſu tam w wulkej
licžbje pobyle. Njeje pať wo-
ſebje pšchiſluſchnoſež naſchich
ſerbſkich towaſtwow, ſo domady
njewoſtanu. Tež nēmſte ſchule
ſu ſebi naſch wulkotny ſerbſki
muſej wobhladałe, ſerbſka ſchula
je tam haſle jena jeničſka po-
byla. Je to prawje? ſa wēž
ſo tola tak cžežto njeuwjedže.
Wjele ſchulow w kōždym lēcže
ſwōj ſchulſki ſwjedžen ſwječži.
Njemohl ſo wopyt naſcheje
wuſtajeſzy jako lētſchi ſchulſki
ſwjedžen wobhladačž. Džēczi
budža wēſeže i tym mēnjenjom
ipokojem!

wulka, doſtanu Knieža duchowni moja te napiſma na pšchedaſi. Wſche
teho pať budžetaj ſo radžijonije naſchaj poſelničaj ſerbſkeho knihowneho

poſelničaj ſerbſkeho knihowneho
towaſtwa ſa roſſchērenje rad
poſtaracž, dokełž mataj monaj
woſebitu ſkladnoicž naſchich
lubnyh Šerbow na tule dobru
wēž tedžbliwch ſežinicž.

Khēžorſki manevr je ſkōncženy.
Naſcha ſerbſka ſaſka Lužiza ſo
i wojaſkami wičha mjewjeſche.
ſam je ſo prajilo, ſo je tu na
70000 ludži ſhromadženych bylo.
Tōnle manevr je pječža naj-
wjetschi byl, kotryž je ſo hacž
dotal i zyła w naſchim wōtžnym
kraju mēł. Duž wſchaf dyrbjaču
naſchi Šerbja tež huſto wulke
licžby wojaſkow hoſpodowacž, ſo
ſo pšchi ſamym w ſwojim
bydlenju hiſbacž njemožachu.
ſle naſchi Šerbja ſu cžinili,
ſchtož ſamožachu a ſu i tym
ſwoju njeſebicžnu luboſež
i ſwojemu wōtžnemu krajej
ſjewili. Khēžor je teho dla tež
ſjawnje ſo podžatowacž dal ſa
tule dobrocžiwu ſwōlniwocžž,
kotraž je ſo jeho wojaſkam pšchi
wſchēch wobčežnoicžach, kotrež
w taſkim wulkim manevrje ludži
potrjedhja, wopokajala. ſajke
ſwucžowanje ma wulku wažnoſež;
pšchetôž w nim wōdžerjo wulkich
wōtželenjow wōjſka pokajaja,
hacž ſu kmani, tež junu naſche
wōjſko w wōjnje k dobcžu
wjecž. Wječorne a naraſiſche
wōjſko ſtejeſchtej ſebi na-
pšchecžiwu. Prēnſche pod
wōdženjom ſaſkeho prynza
ſarja a druhe pod wōdženjom
hrabje i Walderſec. Wobaj
ſtaj ſwōj nadawł nanajlēpje
doſonaloj a khēžor je wobegu
wuſnajmjenik. Sčtō je ſkōncžnje
dobyl, ſo roſſudžicž njemože,
dokełž khēžor ſobotu dla wulkeho
deſchēžita hižo ſažo manevrej
ſkōncžicž da, prjedny hacž bēiche
roſſbudžene, ſchto ma pšchewahu.
Wēſchzy ſu ſo ſobotu a njedželu
ſe želeſnitzu domoj domjeſti;
jēdni a artillerija ſu hiſcheže
na pucžu do ſwojich garniſonow.
ſy ſmy ſo wēcže wſchitzy
na derje ſarjadowanym a
wōdženym wōjſku, kotrež je
wobora naſcheho luda a kraja,
wjekelili. Wōh daj, ſo by nam
tež wopyt, ſo by nam wēcže wſchitzy
na derje ſarjadowanym a
wōdženym wōjſku, kotrež je
wobora naſcheho luda a kraja,
wjekelili. Wōh daj, ſo by nam
tež wopyt, ſo by nam wēcže wſchitzy
na derje ſarjadowanym a
wōdženym wōjſku, kotrež je
wobora naſcheho luda a kraja,
wjekelili.

ſloda holza w njedželſkej draježe i wokoliny Wužalowa.

naſche dobre wōjſko tež dale hrōd mēra byl a ſwoſtal! S tym pšchecžom tež
rad wopyt ja naſche wōjſko pšchinjeſkimy.
W Bayerſkej, ſo bu budž džak, ewangelſka zyrtej pokraczuje. W Mnichowje
pšched ſto lētami ani ewangelſkeje zyrkwoje njebēiche. Šſami tſjo ewangelſky

naſche dobre wōjſko tež dale hrōd mēra byl a ſwoſtal! S tym pšchecžom tež
rad wopyt ja naſche wōjſko pšchinjeſkimy.
W Bayerſkej, ſo bu budž džak, ewangelſka zyrtej pokraczuje. W Mnichowje
pšched ſto lētami ani ewangelſkeje zyrkwoje njebēiche. Šſami tſjo ewangelſky

běchu tehdom w tym měste. Duž wurije 1799 wurjetej Korla Theodor bjes džeczi a herbstwo wojwodze Maximilianej Joicej pichpadze. Tón bě che ho w druhim mandželstwie i lutherstej pryngelju Karolinu Badenstej wože nit. Dofelz běche wón jej ewangeliskeho dwórickeho předarja pschitubil, 1. meje 1799 ewangeliski předar Ludwik Bjedrich se Schmidt do bławneho města jaczahny a duž ho i wyschtow, sastojuškow a hlužobnikow, kotrychž nowy wurjetej Bobu pschinyješe, wožada wot 150 ewangelistich dječow stwori. 18:0 běche jich 90:0. Tola hatle 1833 ho jich pschecze dowjelni, so woni bami hwoju zyrkej dostachu. Wona ho zyrkej hwi Mateja pomjenowa. 1877 ho zyrkej hwojateho Marka natwari. W tutym lěce ho tež zyrkej hwi Lutajcha pošwjećzi, kotraž 1000000 hr. placzi. Potom ho hwydom pschihoty so dalichu zyrkej stauu. S tajtcho pokračowanja je jazyje widžecž, so bu ewangelizy stajnje pschibjerali, a so je ewangeliske žiwjenje mjez nimi čerstwje a hylne. To je tež pošnacž i wulkeje licžby ewangelistich towaristwow a w istawow sa nutstowne mišionistwo w bayeriskim hlownym měste. Mjeje nam to i nowa dopokasmo, so Bóh tón knjes našču lubu ewangelisku zyrkej pschituje a zohnuje? Duž budžmy tež my kručzi a rošbudženi ewangelizy pschecžijeni, tiž ho njeboja ani nještročža i tym heškóm: „Zed'n twjerdy hród je našč Bóh sam', potom mamy ho wějeze rjaneho pschichoda sa našču horzolutowanu zyrkej nadžecž.

W Esch-Botringstej je ho wot lěta 1870 něhže 4 ewangelistich zyrkwjom natwarilo.

S czežtcho czaša.

3. Skutt Samaritisteho.

(Potracžowanje.)

Nětko ho w Plebanez domje křetije pschihotowachu. Wulki wós wurjedge i dwora. Lěkarstwa, pošylujenja, pošlescheža a wšchě móžne dary ja Hajnkež hwojbu kładžechu je wšchem khwattom na wós. Hdyž běche wšcho hotowe, jalějechu knjeni Plebanowa, stary hlužobnik, lěkar Bošezij a Jan do woja a wšchitzy jedžechu won do hajnkownje w holi. Tež wězipli běchu ho, kaž wšchudžom, sechli, so bychu pschihadowali, sehto ho stawa. Staž wichor, běche ho powjeseč po zylým měste rošnješča, so hu bohateho pschekupza Plebana namakali.

Bórny běche wós hač tam dojel, i wotfel sechežka po lěpu hač do hajnkownje wjedžese.

„Tu dyrbinny jastacž a pěchi hač do hajnkownje dońeč. Tu je tež měito, hdžez hmy jeho namakali“, džeseche Jan, hdyž na sechežku pschindžechu, kotruž my hižo majemy. Pohonežej prajachu, so by tu woczaknyl. Druhy džechu pěchi po sechežky po holi. Hdyž hajnkownju wuhladaču, khwataše knjeni Plebanowa tak jara, so móžeseche tolitly lěkar Bošezij lědma doběžecž. Se spodžiwanjom wobhladaču hebi Hajnkezy zuyych. To běche ředny wopyt. Jan powjedaseche doma, kat běche ho dženzka i Božej pomozu wšcho derje a spodžiwnje hwjedko. Knjeni Plebanowa pak poda Hajnkežom jenož ruku a stupi k ložu, hdžez běchu khoremu napóžkali.

„Ach, Božo Knježe!“ sdychny i ezicha a pokhili ho sdychuju k ložu, so by woblednjenu hubu hwojeho mandželsteho wokošala.

Lěkar wiješe, k khoremu pschistupiwšchi, starosežiwje i hlowu a džeseche: „Om, do města jeho dženzka dowjeseč njemóžemy, to by jeho hmyercž byla!“

Potom nahotowa se wšelakich lěkarstwow, kotrež běche hovu pschinyješl, picze ja khoreho a spyta, je jemu do huby dacž, so by je hřebnyl. Potom hišecze wšelake porucžowaseche. Plebanowa pak džeseche: „Sa tu wostanu; wy dobročiwni ludžo tola tež ja mnje kuczika směječe!“

Stary hlužobnik pak dosta porucžnosč, so by lěkarja kóžde ranje do hajnkownje pschijwešl, a doma mějeseche na porjad hladacž a čeladnym roškajowacž.

W hajnkowni běchu ho ludžo bórny sejnali. Struchłoseč psched bohatej a wožebnej knjenju i města běche ho pola Hajnkež bórny shubila. Wobej žonje hēdžesehtej hromadže pschi ložu. Husto powjedasehtej wo tym, sehtož běche ho stalo, a khwaleschtej Božu hnadu a hmylnosč. Tak ho czaž miny.

Psched wječorom khory na dobo hluboko sdychny. Potom wotewri hwojej woczi a pohlada se spodžiwanjom na to, sehtož jeho wobdawaseche.

„Hdže dha tola hmy?“ ho prasecheseche. „Pschi mni a pschi hmylnych, sechesečijanskich ludžoch“, džeseche jeho mandželsta wšcha hwješelena.

„Bohu budž džak, wón je wumóženy!“ džeseche i ezicha hajnt, a pschistupi tež k ložu. S krotkimi hlowami khoremu wšcho rošpowjedachu, sehtož běche ho mjes tym stalo. Bórny pak běche

i nowa twjerdže wurjnyl. Ezi pak, kotřiž jeho wothladowachu, wurpewachu nutrne modlitwy a džakowachu ho Bohu, so njeběsche jandželej hmyercze i jich wrotami jastupicž dał.

Ma druge ranje wotuczi khory i nowa. Wschitzy ho hwješelichu, so běche tak pošylujeny. Hdyž lěkar Bošezij a stary hlužobnik pschindžesehtaj, nadeńdžesehtaj khoreho w ložu hēdžwo a wješelesehtaj ho nad tym bjes kónza. Swěrnny hlužobnik poda hwojemu knjeje ruku. Lěkar pschepytowaseche khoreho i nowa a džeseche: „Sa jutijechim móžemy waš, knjes Plebano, domoj dowjeseč dacž; dženzka seže hišecze pschekšaby.“

Postajeny džei pschindže. Wobhladuwje donješechu khoreho k wosej. Wutrobue hlowa džakownosče dostachu ho Hajnkežom pschi rošžohnowanju. Porucženje, so bychu Hajnkezy w njeměrnym wójnyškim czažu hovu do města k Plebanezom czažnyli, wotpošaja Hajnkež nan. Tola na ruku dyrbešeseche Plebanej hlužicž, so jeho bórny na někotre dny wopyta. „A hdyž ho njepšeczešel jašo našchim stronam bliži, pschindžecze wěječe k nam“, džeseche Pleban; a hajnt hluži jemu, so chze hebi dowolicž, k Plebanezom na hospodu pschincž, jeli so ho wójnyška twychnosč jašo bliži. Hdyž Hajnkezy jašo domoj pschindžechu, styskaseche ho jim jara po Plebanezami; to běchu lubosežiwni ludžo byli.

Sa dvě njedželi džechu Hajnkezy na wopyt do města. Woni někotre dny na wopyče w hospodliwym domje wostachu. Plebanez knjes běche nimale wurjowjeny; jenož trochu hlužy hišecze běche. Wutrobnje prajesehtej hebi Plebanez a hajnkež hwojba božemje, a lědma móžachu Hajnkezy wšchě dary, kotrež běche jim džakowny pschekupz hovu dał, do woja sflaseč, i kotrymž jich Plebanez knjes domoj dowjeseč da. Nan a Jan dostasehtaj kóždy rjanu tšelbu, macž drohe židžane drašty a Handrij wšelaki drohi nastroj k hrajanju. Handrija chwychu najradšcho zyle w měste sechowacž.

„Wšchako hami žaneho džeseča nimamy“, měnjeseche knjeni Plebanowa, „chžemy jeho sa hwoje džecžo pschijecž!“ Tola staršeje ho njemóžesehtaj rošbudžicž, so bysehtaj ho wot hwojeho džeseča dželiloj.

„Pošdžicho!“ džeseche macž k knjeni Plebanowej. „Haj, pošdžicho pschindžemy wšchitzy!“ sawoła hišecze mały Handrij, jako hižo wós po sehtowawym plestreje wotjedže.

(Potracžowanje.)

Něšhto k rošpominanju.

Piwarzowy poš.

„Sako ho ja juntróc psched měitom wuhladowach“, jedny pucžowar powjeda, „i daloka dweju mužow wuhladač, kotraž tšecžeho wjedžesehtaj.“ „Sehto temu mužej je?“ ho ja jeneho prasechach, kotryž nimo džeseche.

„D“, tón praji, „teho wboheho čłowjeka je piwarzowy poš kušnyl.“

„Ach je“, ja sdychnych teho wboheho čłowjeka wutrobnje wobžarujjo.

„Haj“, džeseche tón muž, „a tón přeni njeje, kotrehož je wón kušnyl.“

„A cžeho dla ho tole sločžo njesehtódne njecžini?“ ho ja prasechach! —

„D, mój knježe, to by ho dawno hižo stacž dyrbjalo, ale k temu je kóždemu prawa rošbudženosč pobrachywała“, — hylne picze je piwarzowy poš.

* * *

Čłowjeczke hlowo, kotrež ho tež najwajniše byč sda, je hwečžazy sehtlečžany čryop, Bože hlowo, tež najjednorishe, je hmyjentne jornejško, kotrež hamu semju trjeba, so by ho jatorjenilo, sehadžalo a plody nješlo, — druhdy wšchak hatle sa wjazy lēt.

„Pomhaj Bóh“ je wot nětko niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež **we wšchěch pschedawarňach „Serb. Nowin“** na wšach a w Budyschinje dostacž. **Ma sehtwócž lēta placzi wón 40 np., jenotliwe cžizla ho po 4 np. pschedawaju.**